

Cuprins

Cuvânt-înainte 15

Cuvinte și expresii latine 17

PARTEA I

REFLECȚII DIN CUTIA SOCIALĂ 19

Capitolul I

Profiluri sociale 21

1. De ce toate mi se întâmplă numai mie? 21
2. Consumatorul și alegătorul – protagoniști ai scenei societății contemporane 28
3. Novicele și specialistul 32
4. Eroii, gloria și uitarea învinșilor sau anonimilor 33
5. Suntem suma relațiilor noastre 37
6. Despre spiritul creativ al copiilor sau cum să evităm corsetele sociale 39
7. Conștiința, conștiența, inteligența umană, inteligența artificială și inteligența mixtă 41
8. Inteligența artificială și pericolele asociate acesteia 49
9. Inteligența artificială și dataismul 58
10. Viața între momentul rostirii cuvintelor „mama” și „rămas-bun” 63

Capitolul II

Despre politică 66

1. Partidele politice – organizații
 anacronice..... 66
2. Politica ar trebui să fie o activitate
 pro bono publico..... 68
3. Culegătorii de scame 70

Capitolul III

Despre comunicare și relaționare..... 73

1. Considerații despre limbajul
 trupului..... 73
2. Suntem ceea ce gândim?..... 78
3. Avalanșa informațiilor 80
4. Fiecare om este egal cu el însuși! 83
5. Tăcerea în comunicare 88
6. Eroarea narativă 90

Capitolul IV

Despre publicitate, integritate și motivele consumatorilor..... 93

1. Mirajul publicității 93
2. Cumpărăm, comparăm sau ne
 comparăm 95
3. Integritatea în afaceri – element
 esențial al succesului economic 98
4. Câteva aspecte privind
 blockchainul și criptomonedele 104

Capitolul V

Despre justiție și responsabilitatea publică 109

1. Judecata lui Cambyses și sabia lui
 Damocles 109

Cuprins

2. Despre nevoia de a tăia nodul gordian.....	113
3. Oamenii care nu au în vocabular expresia „ <i>nu știu</i> ”.....	116
4. <i>Advocatus diaboli vs. advocatus dei</i>	118

Capitolul VI

Abordarea vieții	124
1. Pe repede înainte? Stop joc, merităm o pauză!.....	124
2. Și bogății plâng câteodată... sau mai des.....	128
3. Deformarea trecutului.....	130
4. Să privim în jur fără mânie, dar cu atenție!.....	133
5. Ruleta rusească, zarurile și viața.....	136
6. Autosuficiența sau <i>eu știu mai bine!</i>	138
7. Pe vremea mea.....	141
8. Ce este omul?.....	144
9. Să nu faci degeaba umbră pământului!.....	145
10. Mândria modestiei.....	147
11. Este necesar un restart social?.....	150

PARTEA A II-A

RIME DIN PRETORIU ADUNATE	153
Ce este epigrama?.....	155
Doamna Lene.....	156
Culegătorul de scame.....	157
Avocatul.....	158
Statul perpendicular.....	159
Alegătorul bulversat.....	160

Reflecții și rime din pretoriu adunate

Infatuatul	161
Ticâloșii din sistem	162
Beția puterii.....	163
Șireturi proaste.....	164
Moderatorul.....	165
Justiția	166
Pantofii	167
Speranța din cutia Pandorei.....	168
Veșnicia prostiei	169
Paradoxul ipocriziei.....	170
Empatia.....	171
Procurorul	172
Măgarul nehotărât	173
Izvorul indiferenței	174
Judecata lui Cambyses	175
Orice om e genial	176
Gura lumii	177
Sabia lui Damocles	178
Altruistul și egoistul.....	179
Motivul și pretextul.....	180
Impostorul	181
Nodul gordian	182
Statul nedrept.....	183
Tipuri de guvernare.....	184
Maestrul și stagiarul	185
Nulitățile sociale	186
Viața pe repede-înainte	187
Grefierul	189
Inevitabilul cerc al vieții	190
Imaginea publică	191
Soare înșelător.....	192
Privarea de libertate	193
Cusururi de dictatori	194
Norocul și ghinionul în viață	195

Cuprins

Mirajul efectului de halou	196
Prima lege a lui Cipolla	197
Aparențele înșelătoare.....	198
Societatea deschisă și elitele	199
Atotștiutorii	200
Sfătoșii	201
Morocănosul.....	202
Anii de odinioară.....	203
Vitejii de după război	204
Bătăușul bătăușilor ☺.....	205
Distanța de la sublim la ridicol	206
Om bogat, om sărac.....	207
Efectul de bumerang.....	208
Drumul vieții	209
<i>Festina lente</i>	210
Importanța lucrurilor simple	211
Cei care dau gaură în barca proprie	212
Unde dai și unde crapă!	213
Viața și lămâia.....	214
Omul și interacțiunea	215
Omul și câinele	216
Întâlnire de gradul zero	217
Democrația și dictatura.....	218
Tu ce faci pentru țară?.....	219
Capra vecinului	220
Casa noastră, Planeta Albastră!	221
Scuza și acuza!	222
Prezentul	223
Omul	224
Bobul de cafea stresat.....	225
Zâmbetul și grimasa	226
Viața și palmele	227
Ciolanul puterii.....	228
Ce este sufletul?	229

Reflecții și rime din pretoriu adunate

Lapsus sau lipsus	230
Eroul imaculat inoculat	231
Cu mască, fără mască.....	232
Despre simțuri.....	233
Frica și curajul	234
Școala vieții și educația.....	235
Noaptea e un sfetnic sau un sfeșnic bun?.....	236
Onoarea.....	237
Prietenia falsă	238
Realitatea și percepțiile	239
Domnul x și datoriile.....	240
Cei care nu mizează pe paradis	241
Eroii anonimi.....	242
Sapiens și derivații săi	243
Ce este viața?.....	244
Ce este moartea?	245
Hazardul.....	246
Zâmbetul fals.....	247
Tăcerea sau vorba?	248
Munca și lenea.....	249
Generozitatea uitată.....	250
Un premiu în fiecare zi.....	251
Orașul meu, noaptea	252
Venitul lunar	253
Parcul, seara.....	254
Fratele țânțar.....	255
Puricii și bălăriile	256
Culmea mizeriei	257
Prostia inteligenței	258
Nici eu, nici amicii mei nu suntem normali ☺	259
Inteligența prostului	260
Valul vieții	261

Cuprins

Cunoașterea și ignoranța	262
Și vremea ploioasă e frumoasă.....	263
Ce-i în mână nu-i minciună	264
Asfințitul.....	265
Păcatul indiferenței.....	266
Calitățile prostiei și carențele inteligenței.....	267
Indolența și violența.....	268
Când doi ipocriți se pupă	269
Propunere indecentă.....	270
Cartea și partea	271
Doi pisoi frați.....	272
Erudiția, înțelepciunea și sminteala	273
Judecata de apoi.....	274
Când cel ales se crede „alesul”	275

Cogito

REFLECȚII ȘI RIME
DIN PRETORIU
ADUNATE

Mihai Adrian Hotca

REFLECȚII ȘI RIME DIN PRETORIU ADUNATE

Universul Juridic

București

-2019-

Cuvânt-înainte

Reflecții și rime din pretoriu adunate este cea de-a treia carte din seria *COGITO*, alături de lucrările *Viața prin ochii unui avocat* și *Cugetările unui jurist*.

Prima parte a cărții – intitulată *Reflecții* – completează opiniile exprimate în precedentele două ale seriei. Această parte analizează puncte de vedere despre subiecte importante sau actuale relevante. *Inter alia*, sunt abordate teme precum: *Novicele și specialistul; Eroii, gloria și uitarea învinșilor sau anonimilor; Suntem suma relațiilor noastre; Conștiința și inteligența artificială; Partidele politice – organizații anacronice; Culegătorii de scame; Considerații despre limbajul trupului; Suntem ceea ce gândim; Avalanșa informațiilor* ș.a.

Cea de-a doua parte a cărții – denumită *Rime din pretoriu adunate* – este destinată unor texte rimate prin care am încercat să pun în lumină anumite cusururi sau virtuți umane ori să surprind în forme neconvenționale teze și aspecte din societate.

Acestea au fost inspirate de protagoniști ai pretoriului (sălilor de judecată), de alți participanți la actul de justiție ori de întâmplări aflate în mai mare sau mai mică legătură cu fenomenul juridic. Dintre titluri, cu caracter de exemplu, menționăm: *Justiția; Avocatul; Procurorul; Greșierul; Ciolanul puterii; Pantofii; Scuza și acuza; Tu ce faci pentru țară?; Democrația și dictatura* etc.

Reflecții și rime din pretoriu adunate

Îmi manifest nădejdea că această nouă lucrare se va bucura măcar de succesul antesoarelor două din grupul *COGITO*.

În final, vreau să transmit cititorilor salutul cordial al celui care se consideră un muritor aflat în slujba regelui (cititorul).

Să fim rezilienți la evenimente
impredictibile negative!

Mihai Adrian Hotca

Capitolul I

Profiluri sociale

1. De ce toate mi se întâmplă numai mie?

Prolog: „Suntem în țara din care Caragiale a fugit exasperat, țara în care Eminescu și-a pierdut mințile, țara care a refuzat, iresponsabil, oferta făcută de Brâncuși, la bătrînețe: aceea de a-și lăsa întreaga operă compatrioților săi. Țara care și-a omorât elitele în pușcărie, țara în care n-au mai vrut să se întoarcă Mircea Eliade, Cioran, Eugen Ionescu, George Enescu. Țara din care pleacă, mereu, tineri excepționali și nu doar ca să se căpătuiască, țara care furnizează Europei milioane de muncitori cu ziua, prost utilizați și prost plătiți la ei acasă” (A. Pleșu)¹.

Fără o explicație anume, aproape de fiecare dată când mă gândesc la **autovictimizare**, fac asocierea cu filmul de comedie *Toate mi se întâmplă numai mie*, care îl are în rol principal pe Bud Spencer. Sigur, nu filmul în sine este cel care generează această asociere, ci titlul foarte captivant, care sună foarte bine și pe care, odată auzit, nu-l mai poți scoate din minte. Acest titlu mi-a intrat pur și simplu în cap după prima lectură a afișului de promovare a filmului, la

¹ A. Pleșu, *Odată pentru totdeauna*, disponibil pe www.adevarul.ro (accesat în data de 12 ianuarie 2019).

începutul anilor '80, și de atunci nu l-am mai uitat.

Multă vreme, după ce am vizionat filmul, îmi revenea în minte titlul acestuia: *Toate mi se întâmplă numai mie*. Însă nu vreau să discut aici despre film, ci despre acele persoane pe care fiecare dintre noi le întâlnim în diverse grupuri sociale, care **pozează în victime** ale sistemului statal, *statului paralel*, colegilor de muncă, rudelor, partenerilor de viață sau de afaceri și, finalmente, ale întregii societăți.

Astfel de indivizi se consideră victime ale celorlalți oameni sau entități private ori statale. Curios este faptul că unii dintre aceștia chiar cred, iar alții doar afirmă, în mod mincinos, că *toți sunt împotriva lor*, iar ei sunt *singuri contra celorlalți*. Orice lucru negativ care li se întâmplă acestora în viață este aruncat în răspunderea celorlalți sau este pus pe seama unor împrejurări pe care nu le puteau anticipa ori controla, dar în niciun caz nu în sarcina lor, întrucât ei se erijează în victime.

Sigur, în societate sunt și oameni realmente prejudiciați, vătămați sau lezați, care au calitatea de *victime propriu-zise*, dar nu despre acestea vreau să discut aici. Aici îi am în vedere pe cei care își arogă, având sau nu reprezentarea realității, fără temei postura de victime, adică pe cei care se autovictimizează. Toți aceștia au pretenții disproporționate față de societate, în raport cu ceea ce ei oferă. Aceștia nu-și asumă efectele conduitei lor și îi consideră pe alții vinovați de situația în care se află. Într-un cuvânt, îi am în vedere pe oamenii care se autovictimizează.

Autovictimizarea (autoflagelarea morală) este starea psihologică autoindusă trăită de un om care pretinde că se află în postura de persoană lezată (victimă, persoană vătămată, persoană prejudiciată). Orice persoană poate fi victimă reală a unor fapte sau poate fi vătămată de anumite evenimente ori se poate găsi în alte situații de vulnerabilitate. Însă autovictimizarea este termenul care desemnează pretenția necorespunzătoare adevărului pe care anumiți oameni o au, susținând că se găsesc în situații de vulnerabilitate care necesită protecție¹.

În orice colectivitate mare și, uneori, în grupurile sociale mici vom găsi persoane care se autovictimizează. Ponderea autovictimizării în cadrul diferitelor grupuri sociale este totuși diferită de la o societate la alta, în funcție de anumiți factori, precum: zona geografică, cultura, istoria, naționalitatea, regimul politic ș.a.

Cauzele autovictimizării sunt multiple și este greu de făcut un inventar infailibil al acestora, dar foarte probabil pe unul dintre primele locuri se situează **neîncrederea** în semenii. Aceasta – neîncrederea – este una dintre componentele profilului psihocultural al unui popor, care apare ca o consecință a orientării sale spre scepticism.

Și **cultura** poate fi o cauză a autovictimizării. Dacă în cultura unui popor tragediile sau trădările sunt întâlnite în mod frecvent, iar celelalte popoare sunt văzute ca ostile și educația în familie ori cea instituționalizată sunt tributare acestei

¹ A se vedea M.A. Hotca, *Viața prin ochii unui avocat*, Ed. Universul Juridic, București, 2018, p. 109.